

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Égész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Munkás-gimnázium.

Zombor, 1908. okt. 19.

Mártonffy Márton iparoktatási főigazgató a napokban kelt leiratában a helybeli kereskedő tanonciskola igazgatóságát az Uránia magyar tudományos egyesület egy üdvös mozgalmának, a munkás-gimnáziumnak felkarolására hívja fel.

Helyesen utal arra, hogy az iparoktatás tényezőinek, kiket hivatásuk az ifju iparos és kereskedő nemzedéknek, a jövőbeli Magyarország polgári törzsének gondozására állított, hazafiás és polgári kötelessége minden kínálkozó alkalmat megragadni e törzsnek erőssé és életrevalóvá, képzetté és művelté nevelésére.

A nevelés és oktatásügy terén nem szabad megelégedni az iskola szűkös keretében és korlátolt idő határain belül végezhető munkássággal; hanem oda kell állani meleg szívvvel és segítő kézzel az ifjuság mellé és szerető lélekkel építeni minden kedvező alkalommal és eszközzel polgári osztályunk és ez által hazánk jövőjét.

Az iparoktatási főigazgató szavainak perspektíváját megvilágítják azok a statisztikai adatok, melyekkel az Uránia egyesület a munkás-gimnáziumok szervezésének szükségességét támogatja.

Ez elszomorító adatok szerint Magyarországon 105.000 iparos inas közül nem egészen 80 ezer részesül rendszeres tanonciskolai oktatásban, 10.000 csak ismétlő iskolába jár, 15.000 pedig semmimű tanításhoz sem juthat.

A felszabaduló fiatal segédek száma mintegy 15 ezerre rug évenként. Ezek legnagyobb részt 16—17 esztendő fiatal fiúk, akik már átmentek az életnek egyik legkeményebb iskoláján és tapasztalatból tudják, hogy a boldogu-

láshoz tudás kell. Ezeket a felszabadulás épen abban az időben éri, mikor már megkomolyodik s a tanításnak legtöbb hasznát vehetnék. Sajnos azonban, amint felszabadulnak elesnek a tanulás minden lehetőségétől.

Az a 15.000 évenként felszabaduló 16—17 éves fiu csak négy év mulva kerül katonasorba, úgy hogy a katonasor előtt álló fiatal segédek száma 60.000-re rug. Ebből a nagy tömegből a különböző állami, társulati és egyesületi esti tanfolyamokcan csak mintegy 3000 segéd részesül oktatásban, a többi 57.000 az önképzés minden eszközétől el van zárva. Az ifjusági egyesületekben — 109 helyen mintegy 200 ilyen egyesület áll fenn — köztudomás szerint nem juthatnak sem az önképzéshez szükséges szellemi irányításhoz, sem megfelelő könyvekhez.

Szakasztott ilyen helyzetben van a felszabadult segéd nálunk is. Sem a szakszervezet, sem a katolikus legényegyesület nem gondoskodik rendszeres tovább oktatásáról, a szabad tanításnak fenálló szerve, a Szabad Lyceum pedig nem az ő ismeretszükségletének kielégítését tartja szem előtt.

Örömmel értesülünk azonban arról, hogy a Szabad Lyceum, mellyel a kereskedő tanonciskola igazgatósága közölte Mártonffy leiratát, kezébe veszi az ügyet és jövő év őszére megszervezi a munkás-gimnáziumot.

A munkás-gimnázium három téli tanfolyamból áll, melyek október hó 1-én kezdődnek és a következő év március havának 31-én végződnek. Az Uránia tanítás terve szerint megirt és szemléltető képekkel felszerelt 12 középiskolai tárgy képvetítés kíséretében kerül e munkás-gimnáziumokban előadásra. Minden tárgy 12 fejezetre oszlik. Minden előadásra esik egy fejezet, a három év-

folyam összes előadásainak száma tehát 144.

Az első évfolyam tárgyai: a magyar nemzet története, Magyarország földrajza, egészségtan és ipartörténet. A második évfolyam tárgyai: magyar irodalomtörténet, magyar művelődéstörténet, egyetemes földrajz, a természetan alapelvei és története. A harmadik évfolyam tárgyai: világtörténet, törvényismeret és alkotmánytan, nemzetgazdaságtan és mezőgazdasági ismeretek.

A tanfolyam hallgatói az előadások szövegét füzetekben is megkapják, úgy hogy a hároméves tanfolyam befejezése után egész kis tudományos könyvtárunk lesz, mert a 12 tárgy ugyanannyi 19—20 ives kötetre megy.

Bár még egész esztendő választ el a munkás-gimnázium megnyitásától, mindazáltal szükségesnek láttuk már most a megjelenésekor megismertetni, hogy majdan az illetékes tényezők készen álljanak a Szabad Lyceum e nagy fontosságú szociális-kulturális vállalkozásának támogatására, mert — ezt is eleve ki kell mondanunk — a munkás-gimnázium szervezése anyagi áldozatot is fog követelni tőlük. Az előadó tanárok tiszteletdíját nem tekintve, csak a 12 tárgy előadása is 720 korona költséggel jár.

Meg vagyunk győződve, hogy a Szabad Lyceum hathatós erkölcsi és anyagi támogatásban fog részesülni mindenfelől, ha majd a zombori munkás-gimnázium szervezése napirendre kerül és hogy ily fontos intézmény nem fog megfenekleni a szűk látókörű emberek szűkkeblűségén.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap délután tartotta meg Fernbach Károly főispán

VILLANYCSILLÁROK
GYERMEK-
K O C S I K
JÁTÉKOK
DISZMŰÁRUK

**Az őszi kalap és nyakkendő
ujdonságok megérkeztek!**

Vételkényszer nélkül megtekinthetők!

Óriási választék!

100—27

Olcsó árak!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
ZOMBOR, KOSSUTH-U.
A KÜLÖNLEGESSÉGI
TÖZSDE MELLETT.

elnöklete alatt rendes évnegyedes közgyűlését a bizottsági tagok élénk érdeklődése mellett.

Fernbach Károly főispán indítványára elhatározta a törvényhatósági bizottság, hogy Bogdanovits Lucian gör. kel. szerb patriárkát táviratilag üdvözlő és nála küldöttsegileg tiszteleg.

Az üdvözlő távirat.

Nagyméltósága

BOGDANOVITS LUCIAN

urnak,

v. b. t. t., görög keleti szerb patriárka

KARLÓCZA.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága őszinte, igaz lelkesedéssel fogadta hírét azon legkegyelmesebb uralkodói ténynek, hogy Apostoli Királyunk Szentségednek patriárkává történt megválasztását megerősítette.

Szentségedet ért ezen legmagasabb kitüntetés városunk közönségét közvetlenül érinti, mert görög keleti polgáraink Szentséged főpásztori hatásköre alá tartoznak.

Főispánunk Öméltóságának a mai rendes közgyűlésünkön egyhangulag hozott határozatából kifolyólag a legmélyebb tisztelettel üdvözljük Szentségedet magas főpapi méltóságában.

Ezen legmagasabb kitüntetés kettős nagy kötelességet ró Szentségedre; hiveinek lelki ügyeit legnagyobb szeretettel gondozni, másrészt élesíteni, öregbíteni és fentartani bennük azon nemes érzést, mely az emberiség legfenségebb erénye, az egységes magyar haza iránti változatlan szeretetet.

Őszinte óhajunk az; adjon erőt a Mindenek Ura Szentségednek ahhoz, hogy e nemes és nagy kötelességeinek testi és szellemi ereje teljességében igen hosszú ideig eleget tehessen és magas szentes hivatása teljesítésében eltöltendő áldásos működését a legteljesebb siker koronázza.

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága nevében

DR. ALFÖLDY ÁRPÁD,
h. polgármester.

A polgármesteri jelentés kapcsán Fejér Gyula apátplébános kritika tárgyává tette a Szentháromság körüli tér kövezetét.

Blagojevits szerb nyelven elmondott beszédében kifogásolja, hogy a kolera elleni védekezés ügyében kiadott kapitányi körrendeletet szerb nyelven nem közölték. Szükségesnek tartja ezt, mert Zombor város lakossága közül 20000-nél több nem tud magyarul, már pedig ezek a polgárai Zombornak megkövetelhetik, hogy ily nagy fontosságú hirdetés az ő nyelvükön is meghirdetessék.

Dr. Alföldy polgármester felvilágosítását a törv. bizottság tagjai tudomásul vették.

A közgyűlés további folyásáról legközelebbi számunkban számolunk be.

A vármegyei árvaszék látogatása a szabadkai áll. gyermekmenhelyen.

Folyó hó 18-án a reggeli gyorsvonattal Scultéy Ferenc vármegyei árvaszéki elnök vezetésével a vármegyei árvaszék előadói kara: dr. Frank Mihály h. elnök, Baky Elek, Bagó Géza, Blumenthal Károly, dr. Gergurov Márk, dr. Késmárky József ülnökök, Arnold Sándor, Gergurov Milán, Petrovits Milivoj, Klemm Gyula fogalmazók és dr. Bata Lukács közg. gyakornok, továbbá Tárcazy Dezső főszolgabíró, dr. Poór Béla vármegyei alügyész és dr. Sági Samu th. vármegyei főorvos Szabadkára rándultak át az ottani állami gyermekmenhely megtekintésére. Megérkezés után a társaság kocsikon a gyermekmenhelybe hajtatott, hol dr. György Gábor igazgató-főorvos, dr. Pollák Lajos alorvos és Szombathelyi Sándor intézeti gondnok fogadták a megjelenteket.

Ezután következett az intézet megtekintése. Dr. Pollák Lajos alorvos és Szombathelyi Sándor gondnok kalauzolásával jártuk végig az intézetet. Meglepetéssel tapasztaltuk a mintaszerű modern berendezést, a ragyogó tisztaságot, a pedáns rendet. Maga az intézet több csoportra oszlik. Egyik részében a szopós csecsemőket láttuk. Az apró porontyok hol anyjuk ölelő karjában, hol a fehér, apró kis ágycskákban szunnyadtak. Láttunk közöttük jól táplált egészséges kicsiket, de láttunk viszont kis betegeket is. Egy másik pavillonban a nagyobbacska vannak elhelyezve. Itt

is a már észlelt rend és tisztaság! A hálószobákban itt is azok az apró fehér ágycskák, de üresen! Hja, lakóik — mint a doktor bácsi mondta — a kaszinóban vannak.

Benyitunk egy elég tágas helyiségbe, hol a kicsik a nagyobbakkal együtt példás csendben és rendben egy asztal körül üldögéltek s foglalatoskodtak. Az udvaron sorjában felállítva láttuk a züllésnek indult szegény gyermekeket. Hozzájuk intézett kérdésekre illedelmesen s okosan válaszoltak, sőt egy sunyi képű kun csemete még nótázott is. Majd a mellékhelyiségeket tekintettük meg; a felvételi, a mütő, a fürdőszobákat, a konyhát, — ahol épen jó csirkepaprikás készült — az éléstárt és a ruharaktárakat.

Délre járt az idő, midőn szives bucsu után elhagytuk az intézetet. 1 órakor a Bárány-szálló külön éttermében társasbéd volt, melyen a már említettek kivül részt vett Piukovich József országgyűlési képviselő, a szabadkai gyermekmenhely bizottság elnöke és dr. Pollák Lajos alorvos.

Köszönettel adózunk az árvaszék buzgó elnökének, Scultéy Ferencnek, aki alkalmat nyújtott nekünk arra, hogy ezen szép és nemes intézményt egészében, közelebbről megismerhettük, köszönetet mondunk végül dr. Pollák Lajos alorvosnak és Szombathelyi Sándor gondnoknak szives fáradozásukért és szakszerű felvilágosításaiért.

A. S.

Közigazgatási bizottsági ülés

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 16-án tartotta meg Fernbach Károly főispán elnöklete alatt rendes havi ülését. Jelen voltak: Karácson Gyula, kir. tanácsos, Szemző Gyula, Falcione Lajos, Vojnits István alispán, Michailovits Kornél, dr. Csernyus Pál th. főügyész, Scultéy Ferenc árvaszéki elnök, dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos, főorvos, Faragó János kir. tanfelügyelő, Fodor Mihály pénzügyi tanácsos, kir. pénzügyigazgató helyettes, Sztankovits György kir. főmérnök, az államépítészeti hivatal főnöke, Gramling Kornél kir. alügyész és Walient Nándor a bizottság jegyzője.

Közegészségügy.

Dr. Pavlovits Simon, kir. tanácsos, tiszti főorvos a vármegye területén észlelt közegészségügyi állapotról szóló jelentését a következőkben terjeszti elő:

Az általános egészségügyi viszonyok e hóban kedvezők voltak.

A heveny fertőző kórok közül felmerült:

egy szép verset, azt leirtam miniszterpapirosra, s gondoltam, hogy a bácsiakat valamivel én is meglepem. Magam is sirtam rajta, pedig nekem a jó Isten gyermekeket nem adott.

„Embernek sorsa, tudd meg: könnyel élni,
Könnyel, mely a szív mélyéből fakad.
Szeretni forrón! siron tul remélni —
Scilla s Karibdis itt bőven akad!
Akadtam én is sirra — örök bánat!
Gyilkos ellenség jobban meg nem támad,
Mint e zöld halmon — hideg tetemed,
Rám nem mosolygó lezart két szemed!

Siettem, s egész uton válogattam a szebb sorokat, főképp a kiadatlanokból.

Gusztáv bácsi éppen a méhesből jött be, mikor a folyósóra léptem. El kellett magam nevetni, hogy láttam földagadt arcát, pedig tudtam, mekkora szomorúság van a háznál, de az orra olyan különösen állt, s az alsó ajka úgy lefittyent, hogy ha megölték volna, se állhatam volna nevetés nélkül.

— Eredj, te bolond! Hát van ezen nevetni való?

A néni is kijött, s az is nevetett.

— Hozzatok hát egy tükröt — kiáltott a bácsi.

A cselédek csak a konyha ajtajából mertek kacagni, de a bácsit is egyszerre elfogta a nevetés — és hullottak a nagy, öreg könyei.

— Juliska — szólt odabenn a néni engemet megsimogatva — tudod-e, most mit tettél?

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Örök elégedetlenség.

És szólt mosolygva az Élet:
Ember virágot nyujtok neked,
Hogy szépségében örömed lenne...
— „Nem kell! Csúf pók van benne.“

S szólt később ismét az Élet:
Olymp italát hoztam neked.
Töle ittasul s felejt a lélek...
— Vidd el: Italod mérge.“

Szólt utoljára a Halál:
Lelked a sirban nyugtot talál.
Jer ember vélem! S szünnék a bajok...
— „Ne! Még élni akarok.“

Molnárné Radich Jolán.

A levél.

— Egy asszony naplójából. —

Soha se mondhatom, hogy Gusztáv bácsi valami nyájasan tudta volna fogadni szegényebb rokonait, meglehet, az tartóztatta vissza, hogy indulatos ember volt, hirtelen haragu és egy kissé kevély — de én mégis évek óta pontosan megjelentem a Gusztáv napra. Tudtam, hogy szükség van rám, a

vendég igen sok, a néni beteges és leány nines a háznál.

Nem hagyott éppen minden nélkül szegény férjem, mert ott voltak a „Részvét gyöngyök“ és „Rozmaringszálak kedveseim sirján“ egy-egy jó fokos kötetben és maradt még egy esomó bucsuztató és szívbéli vigasz a kesergők számára kiadatlanul (csak tudnék kiadót találni!), de bizony nagy szomorúsággal rakosgattam egyik napot a másikhoz. Csekély nyugdíjamból a szállásomat csakhogy kifizethettem, s így ünnep volt előttem a bácsi nevestélye, mely sokszor két-három napig eltartott.

Alispán, főszolgabíró, a méltóságos prépost ur, de aki csak jöhetett, oda bizony eljött örömmel. A városi cigányokat hozzatuk ki mindig, s a hires pohárköszöntő, Duda Pál is már két nappal előbb beállított, hogy Gusztáv bácsival megbeszéljék a legszebb mondásokat.

Én a néniem már előre elmondogattam, mert nagy hangon szavalta Duda ur a beszédeit (ezért is nevezték Dudának), hogy mi lesz az alispánra: „Korunk Kátója“, a prépost urra: „Gyémánt kebel“, a főszolgabíróra: „Megközelíthetlen“ és a bácsira: „Brutus, a római“.

Tudtam, hogy a mostani névnap nem lesz olyan, mint a többi volt.

Óh, a szerencsétlenség egyetlen házat is el nem kerül!

Kikerestem a „Rozmaringszálak“-ból

1. A roncsoló toroklob 11 községben. Megbetegedett összesen 110, meggyógyult 85, meghalt 19, ápolás alatt maradt 6.

2. A vörheny 13 községben. Megbetegedett összesen 129, meggyógyult 69, meghalt 30, ápolás alatt maradt 30.

A hagymáz 33 esettel, amelyből meggyógyult 8, meghalt 4, a többi ápolás alatt maradt. Előfordult még Zentán a kanyaró 4, hökhurut Szilágyiban 8 és a fültömrigylob Martonoson egy esettel.

A védhímlőoltás a vármegye területén sikerrel befejeztetett. Proketz Károly kishegyési gyógyszerész elhalálozván, a gyógyszerészeti hasznélvezője a gyógyszerész vezetésével Gebhardt Zoltán okleveles gyógyszerészt bizta meg.

Tanügy.

Faragó János kir. tanfelügyelő bejelenti, hogy a közoktatásiügyi miniszter Simó Géza nagyrőcei állami polgári iskola tanítót és Girth Győző titeli állami polgári iskolai tanítót a szegedi állami polgári iskolához, Schlachter Jenő monostorszegi és Nagy Miklós borsai állami népiskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte és Milutinovits Dusánt a nádaljai, Kirilovits Istvánt a sajkásgyörgyei, Makra Rózát a dunagárdonyi, Rajkovits Idát és Gelsingert Jánost a boldogasszonyfalvai volt határvidéki községi jellegű népiskolákhoz rendes tanítói minőségben kinevezte.

Az elmúlt hónapban a kultuszminiszter az állami népiskolai tanítóknak az 1907. évi 26. t. c. biztosított magasabb illetményeit utalványozta: a községi és felekezeti tanítók illetményeinek rendezésére az elmúlt hónapban 5011 korona, eddig tehát 105340 korona államsegély utalványoztatott ki.

Flittner Julia okleveles óvónőnek a kir. tanfelügyelő engedélyt adott Zsablyán magyar-nyelvű magánóvoda nyitására.

A titeli állami népiskolák járványos betegség miatt 14 napra bezárattak. Az elmúlt hónapban a zentai és bezdáni községi jellegű népiskolák és óvodák, valamint a zentai községi polgári leányiskola, továbbá a zentai gör. kel. szerb népiskola és a bezdáni külön szaktanítós gazdasági ismétlő és izraelita elemi népiskola meglátogatott, de komolyabb beavatkozás szükségessége nem forgott fenn.

Közdok.

Fodor Mihály pénzügyi tanácsos, kir. pénzügyigazgató h. a közdok állapotáról a következő jelentést terjeszti be:

Egyenes adóban 1908. szeptember hónapban befizettetett 409.641 K 10 fil., 1907.

szeptember hónapban 603.370 K 23 fil., elmúlt hónapban kevesebb 193.729 K 13 fil., 1908. január hótól szeptember végéig befizettetett 6.643.404 K 52 fil., a múlt év hasonló időszakában 7.268.012 K, ez évben kevesebb 624.607 K 48 fillér.

Hadmentességi díjban 1908. szeptember hónapban 14.909 K 48 fil., 1907. szeptember hónapban 18.815 K 34 fil., elmúlt hónapban kevesebb 3.905 K 86 fil., 1908. január hótól szeptember végéig befizettetett 55.185 K 83 fil., 1907. év hasonló időszakában 78.315 K 05 fil., ez évben kevesebb 23.129 K 22 fillér.

Bélyeg- és jogilletékben 1908. szeptember hónapban befizettetett 248.266 K 60 fil., 1907. év hasonló időszakában 293.846 K 56 fil., az elmúlt hónapban kevesebb 45.579 K 96 fil., 1908. január 1-től szeptember végéig befizettetett 2.401.946 K 48 fil., a múlt év hasonló időszakában 2.467.757 K 33 fil., ez évben kevesebb 66.810 K 85 fillér.

Fogyasztási és italadókban 1908. szeptember hónapban befizettetett 104.118 K 86 fil., 1907. év hasonló időszakában 92.890 K 36 fil., az elmúlt hónapban több 11.128 K 50 fil., az 1908. január 1-től szeptember hó végéig befizettetett 961.409 K 18 fil., a múlt év hasonló időszakában 877.271 K 48 fil., ez évben több 84.137 K 70 fillér.

Tanítói nyugdíjban 1908. szeptember hónapban 3820 K 41 fil., 1907. év hasonló időszakában 4202 K 39 fil., az elmúlt hónapban kevesebb 381 K 98 fil., 1908. január hó 1-től szeptember végéig befizettetett 70.153 K 82 fil., 1907. év hasonló időszakában 59.846 K 59 fil., ez évben több 10.307 K 23 fillér.

Allamépítészet.

A hatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő.

A folyó évi fentartási kavics szállítása folyamatban van, több utszakason befejeztetett, bizottságilag felülvizsgáltatott és átvetetett.

Az általán terítéssel kapcsolatos hengerelési munkához szükséges kötő és fedőanyag szállítása házikézelésben folyamatban van, úgy hogy a hengerelési munka legközelebb megkezdhető lesz. Az állami beruházási hitel terhére engedélyezett utépítésekhez szükséges kőanyagok szállítása csekély kivételével befejeztetett, kivéve a kossuthfalva-topolya-mélykúti és zsablya-sajkásgyörgye-sajkásszentiváni szakaszon, ahol a baracskaikőanyag szállítása részben vismajor, részben a vasuti szállítási díjkezdvezménynek megszüntetése miatt, a kissebes—maróthlakai ka-

vics pedig elegendő készlet hiánya miatt késedelmet fog szenvedni. A vasuti díjkezdvezmény érvényének meghosszabbítása iránt felterjesztés intéztetett a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz, ahonnan azonban ezideig még döntő válasz nem érkezett.

Ügyesség.

Gramling Kornél kir. alügyész által képviselt közigazgatás állapotáról a következő jelentést terjeszti elő:

A zombori kir. törvényszék fogházában a rend és tisztaság példás, a felügyelet és biztonság kifogástalan; szökési eset nem fordult elő.

Az egészségi állapot jó, ragályos betegség nem fordult elő, az elmúlt hónapban a fogház kórházában egy letartóztatott sem állott gyógykezelés alatt.

Az élelmezés, mely úgy a kir. fogházfelügyelő, mint a fogház orvosa és általam is, a szabályok értelmében szigorúan ellenőrzött, kifogástalan, szerződészerű panasz miatt nem tétetett.

A fegyelem szigorú, fegyelmi büntetés a múlt hó folyamán az őrség körében, mint a letartóztatottaknál nem szabott ki.

A zombori kir. törvényszéki fogházban a múlt hó folyamán 39 letartóztatott volt elhelyezve és pedig jogérvényesen elítelt: elzárásra 1, fogházra 7, börtönre 14, fogházra 1, elitéletlen vizsgálati fogoly 16.

Az 1908. évi augusztus hó utolsó napján a létszám 31 főből állott, míg a múlt hó végén 39 volt s így a havi zárnap száporodást mutat.

Egy levél.

Közfeltűnést keltettek tavaly azok a minősíthetetlen támadások, melyeket *Kepes* Tibor hirlapíró *Fejér* Gyula apátplébános ellen a „Ménykő” című lapban intézett. Azóta sok viz folyt le a Dunán; Kepes lelki-világa is nagy változáson ment keresztül. Nyugtalan lelkiismerete addig üldözte őt, míg a jó utra nem tért. A megtérés útja a katholicizmushoz vezetete. Megkeresztelkedett s most mint jó keresztény sorra jóvátenni iparkodik elkövetett hibáit. Nemrég egy szabadkai pap ellen irt rágalmait vonta vissza, most meg városunk érdemes apátplébánosához intézte az alant következő bűnbánó levelet, amelynek közlésére felkért bennünket:

— Jaj, nem akartam.

— De Isten adta a bolondságodat. Gusztáv bátyád fél esztendeje, hogy el nem mosolyodott. Azt hittem már, hogy tébolyodik.

Ennek a nevetésnek köszönhettem, hogy mind a bácsi, mind a néni szívesen fogadtak. Szinte várták, hogy nevetessem meg.

Ami eszembe jutott a diákokról, meg a cigányokról és a katonákról, mindent elmondtam, de Gusztáv bácsi csak simogatta a széles, ráncos homlokát, hanem nevetni nem tudott többet. Lenézett a földre és nagyokat sóhajtott.

Mily gazdagok voltak, mennyi földjük, lovuk, ökrük, juhnyájuk, mekkora gyümölcsös kertjük — és Isten nem hagyta, hogy nyugodtan élvezhessék! Nem voltak pedig rossz emberek, csak a bácsi nem birt az indulatosságával. Azt akarta, hogy neki senki ellent ne mondjon.

De Sándor, a fia, egy szegény lányt szeretett meg, ki nem illett volna a gazdag Kunváry családba.

Hogy tegye azt egy gazdag, előkelő uraság, kihez a megye színe-java jár, hogy egy özvegy ispánné leányát egyszer csak a fényes palotába beeresztsze, s azt mondja neki menyem!

Eljött a Gusztáv-este.

Minden készen volt. A sültjeink nagy-szerűek, a tortáink pompásak, fácánt, de megözet is kaptunk.

Már nyolc óra. De vendég sehol.

— Bácsi — kérdém, — beereszszem a cigányokat, itt vannak.

— Kinek? — mordult rám a nagy természetes ember.

Kilenc óra — de senki. Hol vannak a régiek?

Kivül a kerítésen ott álltak a parasztok, de hintó, kocsi egy se jött még.

Fáztam ijedtemben, hogy mi lesz itt. A bácsi ott járt-kelt a terített asztal körül és minden percben várhattam, hogy egyszer csak csörömpölni fognak a poharak és tányérok.

Elszavaltam magamban, hogy „Embernek sorsa, tudd meg: könnyvel élni”, hanem nem merésztem elő a Rozmaringommal.

Mi lesz itt, Istenem?! Óh, mennyivel boldogabb voltam én, holott alig birtam megkeresni a mindennapit. Arra gondoltam, hogy átfutok a papért, jegyzőért, s valakit mégis hozok.

— Levelet hoztam — állított meg a kapuajtóban egy ácsorgó paraszt.

— Kinek?

— A nagyságos urnak.

— Te, ki az, mi az? Hozzátok ide azt az embert! — rikoltozott a bácsi a folyosóról. S ő maga is szaladt az ember elé.

— Sándor! — hörögte a bácsi s majd szétszaggatta a levelet, amint ki akarta és nem tudta kibontani jól.

Ilyen zokogást, kiabálást, soha sem hallottam.

— Terka te, nézd, Sándor él — szaladt a levéllel a bácsi Terka nénihez. A fiad, a fiu! — köszönöm.

Hol az Istennek köszönte, hol a fiának, hogy még egyszer láthatja a fia betüit.

Be kellett hívunk a parasztokat. Oda ültette őket az asztal mellé.

Egyszer csak a cigányok is ott termettek. Huzták a régi jó nótákat.

— Tudjátok-e azt a nótát, hogy...

A cigányok eltalálták a Sándor nótáját.

Ki találta eresztetni a száján: „Oh fiam, nem tudtál te eljönni? Hát szabad neked haragudni az anyádra? Vedd el, akit szeretsz, csak hozzon az Isten!”

Én már rég megismertem Sándort, aki ott ült paraszt ruhába öltözve a parasztok közt s ott volt mellette a felesége is, egy gyönyörű, szöke asszony, parasztos ruhában s sokszor törülgette a könnyeit — mikor föláll az egyszer a magas, sugár ember és szól:

— Édes apám!

— Fiam, rossz, rossz gyerek! — ugrott ki az asztal mellől a bácsi és szoritotta karjai közé a hazakerült Sándort, kit haragjában, amikor megijudta, hogy a szegény leányt elvette, puskával kergetett ki az udvarról — fiam, kedves fiam!

Sok szép nevéstét értem meg a bácsinál, hanem ennél szebbet, vidámabbat egyet sem.

Szabadka, kir. törvényszéki fogház 1908. X/15.

Nagyságos Főtisztelendő Ur!

Bocsánatáért esedezem, hogy e pár soraimmal felkeresni bátorkodom, s reménylem, hogy Főtisztelendőséged alázatos szolgálójának e bátorságát megbocsájtja, mert e levélben egy régi bűnét, emberi tévedését jóvá akarja tenni.

Lelkiatyám! Én voltam az az ember, ki nyilvánosan meghurcoltam s meghurcoltam azért, mert vakon hittem azon embereknek, kik hiszékenységet saját érdekeiknek sikerére kihasználják. Multak, teltek az idők. Most, hogy hiszékenységem megfosztott legnagyobb kincsemtől — a szabadságomtól, elmélkedhetek a mult felett... Most látom csak be, hogy Lelkiatyám ellen mennyire vétkeztem, de lelkiismeretem annyiban talált megnyugvást, hogy e vétkeimet is az igazságos s jóságos Mindenható megbocsájtotta akkor, amikor felvettem a szent keresztséget.

A Mindenhatónak s az ő egyszülött fiának, Urunknak, Jézus Krisztusnak eleget tettem, de mindeideig nem tettem eleget az emberiség bűnéért szenvedett Uram felszentelt szolgálójának, az én lelkiatyámnak.

Szeretett lelkiatyám! Nem vagyok barátja a szóvirágoknak, úgy beszélek, úgy irok, amint szívem érez: Lelkiatyámnak bocsánatáért esedezem, megbántam, amit Atyám ellen tettem s reményem, bocsánatát meg is kapom, mert hiszen szent-egyházunk alapigéje is ezt mondja:

Bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek!

Kezeit csókolja szerető szolgálója:

Kepes Adorján,
hirlapíró.

Látta:

Dr. Winckler,
kir. ügyészeg vezetője.

Bács-Bodrog vármegye a tüdőbetegekért.

A temetők ünnepén, halottak napján, a szegénysorsu tüdőbetegek ügye lép előtérbe. Mindenütt visszhangra talál a József kir. herceg Szanatórium Egyesület kérésze: Asszonyok! Leányok! Jó lelkek! Kössetek a halottaitoknak szánt koszoruba egy szál virággal kevesebbet s azt ajánljátok föl a halál pítvarában levő tüdőbetegek gyógyítására.

Az országban mindenütt rendeznek a szegénysorsu tüdőbetegeknek temetői gyűjtéseket.

Nem sokból áll az egész. Négy-öt urinó megbeszéli a dolgot. A temető bejárója elé tesznek egy ládikát, szekrénykét vagy kosarat. Aztán fölváltva őrzik s föl hívják adakozásra a közönséget. És a közönség a maga irgalomadományát oly szívesen adja erre a felebaráti célra. Bizony, ha a könyörületnek ez a munkája dívatba jönne, nem 80,000 ember halna meg az országban, sokkal kevesebb. Ezekkel kevesebb.

Vármegyénk embermentő alispánja, a főszolgabírák, községi előljárók hatalmas segítséggel vannak vármegyénkben. Mintegy 200 gyűjtőtársoly van a községekben s a mai naptól azokba szintén gyűjtik az irgalomfilléreket. Csak aztán ezt a szent vámot senki meg ne tagadja.

Lapunkban közzé fogjuk tenni a vármegyénkben s az egyes járásokban gyűjtött adományokról szóló jelentéseket. S örömlapunkra szolgálja, ha az áldozatkészségnek, az altruizmusnak tüdőklő példáját a mi vármegyénk, városunk nyújtáná.

Igen kérjük olvasóinkat, közöljék velünk, hogy hol alakult temetői gyűjtőbizottság? És általában kérjük, hogy segítsük meg

a derék egyesületet, mely a gyűjtött összegből elsősorban az életükért nála (és vármegyénk-ből is) esedező tüdőveszes betegeket gyógyítja ki, másodsorban új tüdőbetegeket gondozó házakat épít. Az ügy sikere hölgyeink kezeibe van letéve.

Győzelmüket hirdessék a fölszárított könnyek és a haláltól megváltott emberek hálaímaja.

H I R E K.

A futaki templomszentelési ünnepély.

(Befejezés.)

Október 5-én a bérmálás szentségének kiszolgáltatása következett. Az ünnepély az érsek miséjével kezdődött. Mise után az érsek prédikált; ezután még két szentbeszéd következett: az egyiket németül Werner futaki, a másikat bunyevácul Agatits zombori káplán tartotta.

A szentbeszédnek befejeztével megkezdődött a bérmálás. Nagy feltűnést keltett a gróf és grófné megjelenése árva fiukkal és árva leányokkal, kiknek bérmászüleik voltak. A grófné gondosan rendezgette bérmaleányain az egyszerű szalagdísz... mennyi gyengédség egy grófnőtől az árvák iránt!... A gróft meg láttam, mikor lehajolt, hogy az egyik árva fiúcskának a nadrágját megigazítsa!... E pillanatban mintegy előtört az ámulat és meghatottság ennyi alázatosság látásán, és ellenállhatlanul agyamba furakodott ez a gondolat... a gróf igazitja az árva fiu nadrágját... Nadrágot igazitani magában semmi, de ha egy gazdag gróf igazitja egy szegény árva fiúcskának a nadrágját, ez mennyi jelentőséggel bír, mennyi tünődésre és elmélkedésre szolgáltat a megfigyelőnek okot és alkalmat! Ha az alázatosság az erények alapja és forrása, akkor mi hiu kevélykedők gazdagság és erény nélkül mit szólhatunk ezen nadrágigazitáshoz?!...

A bérmálás után, melyben közel ezerkétszáz, köztük sokan Cserevics és Beocsin szerémi községekből részesültek, az érsek ünnepélyes kísérettel visszavonult a grófi kastélyba; majd ismét fényes ebéd következett, este litánia a villamos új templomban és ezzel a futaki templomszentelési ünnepélyek befejeződtek.

Akik ez ünnepélyeken résztvettek, bizonyosan lelkileg épültek és lelkükben soha elévülő gazdag emlékeket vittek magukkal.

E sorok kapcsán elismeréssel kell adoznunk a még fiatal műépítésznek Weninger Ferencnek, ki a futaki nagyszerű templomot tervezte és műszaki ellenőrzésével felelőségre vall. Weninger e templommal országos nevet vívott ki magának; annál is inkább ajánlásra méltó, mivel éppen templomépítésre irányítja tudását.

Elismerést érdemel Günther uradalmi főszámvevő, ki az egész építkezést a gróf helyetteseként ellenőrizte, a munka előbbrevitelében buzgólkodott, mindenben segédkezett, úgy hogy ha Günther pap lenne, Eigl apát utódjául nálánál méltóbbat a gróf nem találta.

Az utóbb lefolyt ünnepélyek rendezésében méltó dícséret illeti Kleiszner uradalmi igazgatót, ki a grófné arrangementját nagy buzgalommal és ügyességgel intézik.

Mielőtt a tollat leteszem, még hozzátok szólok futakiak. Valahányszor az új nagy harang mélabús hangja a fényes templomba hí benneteket, sohasem feledjétek el azokért imádkozni, akik nektek és utódaitoknak e nagy művet alkották. A futaki gróféknak ez lesz a legkedvesebb jutalmuk. —n.

Kitüntetés. A király Fazekas Ferenc bácsalmási csendőr járásormestert hosszú és érdemdes szolgálatának elismerésül a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

Athelyezés. Balogh Béla pancsovai kir. törvényszéki bíró saját kérelmére a szabadkai törvényszékhez helyeztetett át.

Patriárka a királynál. Bogdanovics Lucian görögkeleti szerb patriárka esütörtökön délelőtt kihallgatáson jelent meg a király előtt, hogy a patriárkai székben történt megerősítését a felségnek megköszönje.

Kitüntetés. A király Seyfried Józsefnek, a szegedi ítéltábla elnökének, saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából a másodosztályú vaskoronarendet adományozta.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán A b a f f y János kiszácsi lakost díjtalan közigazgatási gyakornokká nevezte ki és szolgálatára az újvidéki szolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Athelyezés. A kultuszminiszter Kürthy Mária újvidéki állami polgári iskolai segédtanitónőt hasonló minőségben a szarvasi állami polgári iskolához helyezte át.

Kinevezés. A kultuszminiszter sárói Szabó Anna oklevés tanitónőt a szabadkai—zsíroskúti tanyai állami elemi népiskolához rendes tanitónővé nevezte ki.

Választás. A Csonoplya községben üresedésben volt községi aljegyzői állást a mult napokban töltötték be. Megválasztatott ifj. Eimann Károly.

Athelyezés. Szegő Marcellt, a Gresham életbiztosító társaság központi tisztviselőjét az igazgatóság a bajai kerületi főügynökséghez helyezte át.

Adomány. Dr. Városy Gyula kalocsai érsek a futaki templomszentelés és bérmálás alkalmából a tűzoltótestületnek 200, a Kath. Körnek 100, a „Bauernverein“-nek és az Ipartestületnek 50—50 koronát adományozott.

Uj postamesternő. A temesvári posta- és távirada igazgatóság Zombory Demerácz Blankát Bács községbe postamesternőnek nevezte ki, aki állását november hónapban el is foglalja.

Allami kedvezmény. A kereskedelemügyi miniszter az első magyar celluloid-árugyár Weinhut Adolf és fiai szabadkai cégnek szabadkai sapka-, csákó- és kalap-kellékeket előállító ipartelepe részére az 1907. év végéig engedélyezett állami kedvezményeket az 1908. évi január 1-től számítható öt évre meghosszabbította.

Tanítóválasztás. A bácsalmási iskolaszék az üresedésben volt községi tanító állást folyó hó 15-én töltötte be. Megválasztatott Sterk Géza bácsalmási tanyai tanító, helyébe pedig Ács Zoltán bajai állami tanító képezdét végzett tanító.

Jótevény hagyomány. A május havában elhunyt Ábrahám Hermann apatini nagykereskedő végrendeletileg 1000 koronát hagyományozott az apatini izr. hitközségnek.

Cáfolat. Lányi Mór orsz. képviselő nem volt Regőcén, tehát sem beszámolót nem tarthatott, sem az önálló bankról nem beszélhetett.

Tanítónőválasztás. Dávodon egy ujonnan szervezett tanítónői állásra a helyi róm. kath. iskolaszék a sok folyamodó közül Probszt Ilonát választotta meg egyhangulag. Említésre méltó e választás azért, mivel 40 pályázó volt! Ha az állam és vele karöltve a községek is a tanítónői állásokat lassan beszűntetik: akkor mire valók a nőképezdék? Arra, hogy diplomás földönfutókat neveljenek? Szegény lányok! Rátok valóban még az ég is beborult! Dávod községe úgy látszik segíteni akart a bajon, hogy kizárólagosan tanítónői állást szervezett. Dícséret érte neki!

Hírek az egyházmegyéből. Az érseki hatóság Schoblocher György beadáni káplánt Újvidékre küldte helyi káplánnak, Schmelhenger Emil vaskuti káplánt pedig hasonló minőségben áthelyezte Bezdánba.

Letartóztatott tolvaj. Szűcs István szabadkai büntetett előéletű egyént a halasi rendőrség lopás büntette miatt letartóztatta.

nál. Bog-szerb patri-atáson jelent riárkai szék-ségnek meg-

Seyfried elnöknek, tatása alkal-arendet ado-

ároly főispán díjtalan köz-ki és szolgál-bi hivatalhoz

usminiszter olgári iskolai en a szarvasi e át.

iniszter sároi szabadkai—népiskolához

a községben yzói állást a gválasztatott

Marcellt, a özponti tiszt-kerületi fő-

y Gyula kaszszentelés és ületnek 200, nverein"-nek onát adomá-

A temesvári Z o m b o r y égbe posta-sát november

A kereske-yar celluloid-ai szabadkai és kalap-ére az 1907. edvezménye-zámitandó öt

bácsalmási özségi tanítói . Megválasz-tanyai tanító, állami tanító

y. A május ermann apa-eg 1000 ko-ni izr. hit-

z. képviselő beszámolót bankról nem

Dávodon egy ársra a helyi yamodó kö-ta meg egy-lasztás azért, állam és vele női állásokat valók a nő-földönfutókat átok valóban községe úgy hogy kizáró-ett. Dicséret

gyéből. Az György bez-helyi káplán-askuti káplánt elyezte Bez-

aj. Szűcs letű egyént a e miatt letar-

A temetők ünnepe. Halottak napja közeledik s a zombori temetőben már dolgoznak a kegyeletes kezek. A sírokat újrahatolják s a virágokat rendezgetik, hogy november elsejére kész legyen minden. Szokás szerint számos siremléket halottak napján avatnak föl. Ezeket is serényen dolgoznak a sírok világában.

A zombori jótékony magyar nőegylet által folyó hó 25-én rendezendő tombolára eddig igen csinos tombolatárgyak és kézimunkák érkeztek be. Előre láthatólag erkölcsi és anyagi sikernek fog örüvendeni a tea- és tombola-estély, amennyiben — mint értesülünk — a zombori leányok serényen dolgoznak a szebbnél-szebb és értékes kézimunkákon. A beérkezett tárgyakért — míg a részletes tudósítás megjelenik — hálás köszönetet mond az egylet elnöksége. Hiszen minden legcsekélyebb adomány és hozzájárulás némi enyhítése azok nyomorának, kiknek érdekében az egylet oly régen működik. A hálaadásnak mennyi és mily szép imája hangzik el azoknak ajakán, kik a nagyközönség jölvő adományaira vannak szorulva. A sors által üldözött szegények segítése, fázó, éhező gyermekeik felruházásának lehetővé tétele — oly nemes cselekedetek, melyek meghozzák a maguk jutalmát. Kéri tehát az elnökség a jölvőket, hogy ugy a délutáni teán való szíves és minél számosabb részvételükkel, mint a tombolatárgyak kegyes beküldése által a sikerhez hozzájárulni szíveskedjenek.

Gazdasági munkásházak. Hogy a gazdasági munkásoknak saját otthonuk szerzése milyen égető kérdés volt, kitűnik abból, hogy a múlt évben életbelépett törvény óta mintegy tízezer munkáscsaládnak részben felépült, részben építés alatt van a saját otthona. Torontál-, Temes- és Pest vármegyék egyenként ezer-ezer munkásház építését határozták el. Magában Szentes és Csongrád alföldi városokban 500—500 munkásház épült, Nagyikindán 300, Hódmezővásárhelyen, Moóron, Ujvidéken, Fehérvárott, Temesvárott 200—200, Aradon, Szabadkán, Fegyeházán, Zomborban és Sátoraljujhelyen 100—100 munkásház épült. Tolna vármegye 650, a kis Csanád vármegye pedig 800 munkásház létesítését határozta el. Egy-egy munkásház általában ezer-ezer koronába kerül. A házak csinosak, a magyar népstílus formáival épültek. Minden munkásnak lesz egy szobából, konyhából és kamráskából álló lakása, udvara és kertje, amelyben néhány gyümölcsfa ültetődik már fészekrakás idején. Ott, ahol az akció néhány esztendő, mint Szentesen, valósággal munkásnegyed épült, széles utcákkal, muskátli ablakokkal, gyümölcsTERMŐ udvarokkal s a népjólétnek sok kedves bizonyítékával.

Elsülyedt dereglye. A Szerbiában beállott zavaros állapotok következtében a hadügyminiszter elrendelte, hogy a Budapestben állomásozó monitorok a Duna déli részére menjenek, ahol a Duna határt képez Magyarország és Szerbia közt. Ezen parancs következtében 9 monitor teljes gőzerővel el is indult a múlt napokban s bizonyára rendeltetési helyén is van. Amint azonban Apatin mellett vonult el a dunai hajóraj, oly nagy hullámverést okozott, hogy egy gyümölcsökkel megrakott dereglye a parthoz ütődött oly erővel, hogy egész oldala kitörött s a dereglye azonnal sülyedni kezdett. Csak a gyors segélynek köszönhető, hogy a rakomány egy részét meg lehetett menteni, a dereglye azonban elsülyedt s csak nagy nehezen, emelő gépek és rudak segítségével birták kihuzni, további használatra azonban alkalmatlanná vált. A kár mintegy 500 kor.

Elítelt község. Bácsföldvár község az iskolák nem fűtése miatt pörbe keveredett. Az egyik tanító bepörölte a községet azért a többletért, amit ő elfűtött az iskolában, mert nem akarta, hogy a tanítás megszakítást szenvedjen. A pörben az óbecsei kir. járásbíróság Bácsföldvár községet elítélte és kötelezte, hogy 15 nap alatt az illető tanítónak 315 koronát és ennek 5% kamatát fizesse ki és egyben elmarasztalta a pervesztes községet 156 korona 20 fillér perköltségben is.

Számvizsgálás. A zombori Rákóczi szoboralap számvizsgáló bizottsága folyó hó 17-én pénztári vizsgálatot tartott, melyen a következő jegyzőkönyvet vették fel. Jegyzőkönyv. Felvétel Zomborban, 1908. évi október hó 17-én a zombori Rákóczi szoboralap pénztárának megvizsgálása alkalmával. Jelen voltak az alulírottak. 1. Az alap pénztári könyve tételről-tételre megvizsgáltott, a gyűjtővel összeegyeztetett és teljesen rendben találtott. 2. Megállapított továbbá, hogy az eddigi összes bevétel 11,164 korona 19 fillér, kiadás pedig (nyomatvány, postadíj, expedíálási költség stb.) 1260 korona 28 fillér volt. 3. Meggyőződés szereztetett ezután, hogy az egyenlegül mutatkozó 9903 korona 91 fillérből 9620 korona a 4 1/2%-ot kamatozó 12479. sz. betétkönyvecskében, 278 korona 76 fillér pedig a 4%-ot kamatozó 17525. sz. betétkönyvecskében a Zombori Takarékpénztárnál gyümölcsözöleg elhelyezve van és hogy a bizottsági pénztárban 5 korona 15 fillér készpénz elfekszik. 4. Tudomásul vette a bizottság végül Vértesi Károly szoborbizottsági elnöknek azon bejelentését, hogy Bács-Bodrog vármegye a szobor alapja javára 1000 koronát helyezett el a Zombori Takarékpénztárba és hogy az erre vonatkozó betéti könyvecskét a megye letéti pénztára őrizetbe vette. Ezek után a jegyzőkönyv észrevétel nélkül aláíratott. Kmf. Raisz Lajos számvizsgáló, Türr Antal számvizsgáló, Vértesi Károly szoborbizottsági elnök

A patriárkaválasztás költségei. Mint a „Srbobran” írja, a legutóbbi patriárkaválasztás költségei, melyekben a kongresszusi képviselők napidíjai is befoglaltatnak, összesen 55.589 koronát és 84 fillért tettek ki. Ezt az összeget a szerb nemzeti alaphól fedezték. A királyi biztos és adlátásának költségeit a magyar kormány fedezte.

Iparkiallitás Szabadkán. A szabadkai ipartestület elhatározta, hogy karácsonykor nagyobb szabású iparkiallitást rendez.

Magyar név. Kiskoru Steinitz Gyula alsókaboli lakos családi nevének Biró-ra kért változtatását a belügyminiszter megengedte.

A rosszul irt receptek ellen. A patikusok nemcsak nálunk, hanem az egész világon nem szűnnek meg panaszkodni az orvosok ellen, amiért a recepteket olvashatatlanul írják. Igaz, hogy a legtöbb orvos receptje — ami az írást illeti — érthetlenség dolgában vetekedhetik a japán vagy perzsa kéziratokkal is. Fantasztikus ákombákomok, sejtelmes kacskaringók pazar összevisszaságban váltakoznak a vékony papírszeleteken, amelyek annál nagyobb tiszteletnek örvendnek, mennél érthetlenebb a rajtuk levő valami. Az oka a receptek olvashatatlanságának valószínűleg onnan ered, hogy a régebbi időkben nem akarták az orvosok, hogy rajtuk, meg a gyógyszerészen kívül más is értesse a receptet, úgy vélvén, hogy a mesterségük így nagyobb tiszteletnek és anyagi elismerésnek fog örüvendeni. Lehet, hogy ma is ezek a motívumok vezérlik az orvosokat és ezek az okai anak a számtalan tévedésnek, amelyek a patikai gyakorlatban előfordulnak. Megtörténik ugyanis, hogy a gyógyszerész még nagyítóüveggel sem tudja kibetűzni a receptet és furunculin helyett formalint ad, vagy más efféle tévedésbe esik. Még jó, ha halálos szerencsétlenség nem történik, mert ilyenekre is volt eset bőven. A budapesti gyógyszerészek legutóbbi gyűlésén foglalkoztak az olvashatatlan receptek ügyével és elhatározták, hogy amennyiben egy recipét teljes bizonyossággal elolvasni nem tudnak, azt vissza adják a betegnek, hogy az orvosát újra megkeresve, érthető és olvasható recipe írására kérje őt fel. Ezzel — úgy vélik a gyógyszerészek — elejét vehetik a sok kellemetlenségnek.

Kirabolt pénzeslevél. Folyó hó 10-én Antony T a t s o b tündéresi segédjegyző Mitrovicáról egy ajánlott levelet kapott, amelynek 300 koronát kellett volna tartalmaznia. Midőn azonban a levelet felbontotta, nagy meglepetéssel vette észre, hogy a levél üres. A rögtön megindított vizsgálat hivatva lesz kideríteni, hogy kinek a kezén tűnt el a pénz.

A Tiszába fult. Pusztai Pál hajókormányos a múlt napokban Titelnél a Tiszán áthaladva, csónakjából kiesett és a habokban nyomtalanul eltűnt.

Munkássors. Willinger Mihály kubikos munkás, a bajai vasutvonal átalakítási munkálatainál dolgozott. A múlt napokban Tompa és Kelebia között egy tolokocsin kavicsot szállított. Willinger a kocsi tetejéről lebukott, a kocsi alá került, mely ballábát eltörte, jobb lábát pedig egészen összeroncsolta. A szerencsétlen munkást a mentők a kórházba szállították.

Meghalt az idegenben. Polyák Antal óbecsei munkásember több társával elment Valkán krassószörénymegyei községbe munkára, ahol halálos baleset érte. A 26 éves fiatal munkást egy leomló fal agyonütötte és ott szörnyet halt. Az idegenben elhalt ember özvegyet és két kis árva hagyott hátra.

Hítves gyilkosság. Hajmeresztő, rémületes gyilkosság történt Mátételke pusztán. Egy fiatal férj viruló szép feleségét gyilkolta meg vadállati módon. P a p p Albert, Pollák Ármin mátételki pusztájának alkalmazottja hat hónappal ezelőtt vette feleségül Mátételke egyik legszebb leányát. A fiatal házasság a lefolyt hat hónap alatt a legboldogabb egyetértésben éltek. Pénteken történt aztán, hogy a fiatal férj 17 esztendőes feleségére valami okból durván rászólt. Minthogy idegenek is voltak jelen, a fiatal menyecske megakartta mutatni, hogy nem hagyja a jussát és alaposan összeszidta az urát. Ez meg rárohant a feleségére és a haját ráncigálva ököllet ütötte. A megkínzott menyecske könnyörögni kezdett az urának, becéző nevével szólítva:

— Jaj, Berám elég volt már a verésből! A megvadult ember önkivületi állapotba jutott már és dühtől reszketve ordított:

— Nem volt elég, kapsz még, úgy hogy nem felejtéd el mikor szidtd össze az emberedet! Ezzel bicskát rántott és nyolc helyen életveszélyesen megszurta a feleségét. A boldogtalan asszony ott a helyszínén kilehelte a lelkét. A vadállattá aljasult férjet nyomban elfogta a csendőrség és átkísérte a bácsalmási járásbíróság fogházába.

Tifusz-járvány Szabadkán. Szabadkán nagyobbmértvű tifuszjárvány lépett föl. A város területén több mint száz tifuszos beteg van és a közönség meg van rémülve a ragályos betegség gyors terjedésétől.

Eltűnt kereskedő. D o b l e r György kishegyesi kereskedő az áruit potom áron eladta s azután a községből eltűnt.

Öngyilkosság. Ujvidékről írják: Krypiakievicz Vince nyug. cs. és kir. százados hosszas betegségtől gyötört életét megunva, öngyilkossági szándékból beretvával megvágta nyakát. Bár a sérülés nem volt életveszélyes, a teljesen elgyengült ember vérveszteség következtében meghalt.

Gyengéd férj. Ulrich Antal bácsalmási lakos elete párjával kissé összeszóltakozott. Ulrich a hare hatása alatt annyira dühbe jött, hogy egy kéznél levő furkos bottal annyira megverte a szegény asszonyt, hogy az még most is önkivületi állapotban fekszik.

Lopás a vasutnál. A szabadkai vasuti állomáson folyó hó 16-án ismeretlen tettesek Eperjesről érkezett három köteg kosarat elloptak. A tettesek kézrekerítésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

I R O D A L O M.

Női élet.

Az emberiségnek a repüléséhez az írók, a költők adják a szárnyakat. S a sajtó az, amely a rég elavult tradíciók, felfogások, eszmék köréből egy új világába viszi a haladni vágyókat.

Uj eszmék, vágyak, törekvések forrnak a nők társadalmában is, a modern nőnek, a jövendő asszonyának a megváltozott rendben való elhelyezkedésénél.

És kiterjeszkednek a szárnyak, megalakul az első szépirodalmi, művelődési és társadalmi hetilap a „Női élet”, hogy asszonyainknak szellemi s lelki életének tápot adva, azt irányítva, az elmúlt idők világából egy új világba segítsék át.

A „Női élet” az első szépirodalmi hetilap, amelynek szerkesztője, munkatársai mind nők. A lelkes, a szellem hatalmas fegyverével hódítani kívánó írógárda élén a legtalentusabb poétája Alba Nevis áll. Körüle sorakoznak a magyar nők, hogy tolluk erejével elősegítsék a nőemancipáció ügyét.

A nőemancipációt, a haladást fogja szolgálni e lap, de nem a szélsőségeket, a korlátokat nem ismerő szertelenségeket, ambíciók kielégítését. A nőemancipáció kérdését ugyanis ahány ember, annyiképp fogja fel. A maradiság és haladásvágy állnak itt szemben egymással. S míg az egyik rész nem tekintve azt, hogy a haladó kor szelleme magával ragadja az emberiségnek nemcsak férfi, hanem nőtagjait is, tagadja a nőemancipáció szükséges voltát, addig a másik rész szertelenségekre téved, egyszerre akar mindent s követel olyant is, ami nem neki való.

Ami lapunk nem fog a szélsőségekbe tévedni, hanem az arany középutat választja. A mi repülésünk nem lesz a pillangók repülése, kiket megtevesztenek csalóka lángok, a mi repülésünk a madár nemes szárnyalása lesz egy tisztább légkörben. A mi célunk a helyes gondolkodás, öntudatoság, egyéniség fejlesztése, a nők érvényesülésének elősegítése, a nőnemnek az új társadalmi helyzetbe való benevelése. Mi, az asszonyt, a jövő nőemancipációját azon a piedesztálra kívánjuk meghagyni, ahol eddig is állt, hová a férfi, az apa, a férj nőkultusza emelte őt. A nőnek ideálnak kell maradnia az élet minden küzdelmében, a világnézet minden változása közt — de beleilleszkedve a mai modern kor keretébe.

Célunk elérésében azonban hivekre, barátokra, támogatókra van szükségünk.

Hivekre és barátokra, akik szeretik és olvassák műveinket; támogatókra, akik anyagi pártolásukkal a „Női élet” fennállását biztosítják.

Igy aztán a támogatás kölcsönös lesz, míg egyrészt mi eszmékkel szolgálunk, igazságokat hirdetünk, szórakozást nyújtunk, addig azok, kik a legközelebb meginduló „Női élet” című lapot jóindulatukkal támogatják — a nő érvényesülését segítik elő egyik legszebb hivatáskörben: az irodalom terén.

Csak az a rut közöny, az a minden nemes ambíciót vergődésre kártható közöny ne volna.

Minek nekem az a lap?... Miért fizessék annyit egy könyvért?... hányszor, de hányszor hallunk ilyen s ehhez hasonló kicsinyes, közömbös megjegyzéseket.

Hát minek a zöld bársony fűpázsit a házunk előtt, kedves olvasóim? Mire való a jazmin, a rózsza a kertünkben?... Ugy-e, hogy a szemünk gyönyörködjön benne. És a könyvek?! Hogy a lelkünknek legyen gyönyörűsége, élvezete. Mert a lelkünk is megkívánja a szépet, nemcsak a szemünk.

Gyönyörűségből, élvezetből, szépségből pedig bőven lesz része az új lap támogatóinak. Minden szellemi csemege, amit egy közönség finomult izlése megkíván, található lesz benne. Kiváló érdekessége lesz a lapnak az az arcképsorozat, amely Magyarország kiváló nőinek képét mutatja be, nemes irányu működését ismerteti, mintegy követendő példát állítva elének.

E vállalkozás eszméje már is nagy kedveltségnek örvend s életrevalóságát bizonyítja az előfizetők ama szép csapata, kiknek névsorát a „Bácska” legközelebbi száma fogja közölni. Ha kedves olvasóim közül valaki e lapot megrendelni kívánja, az előfizetési összeget, amely egész évre 20 korona, fél-évre 10 korona, negyedévre 5 korona, a „Női élet” kiadóhivatalába Budapest, *Angyal-utca IX. 15. szám, első emelet* kegyeskedjék beküldeni.

Molnárné Radich Jolán.

Szerkesztői üzenet.

H. R. J. Bozdán. Ismertető cikkét szívesen közzé tettük s az előfizetők névjegyzékének is készségesen helyet adunk minden díj nélkül, ha nem tulságosan hosszú; de ha nagy helyet kívánna is, drágák semmiesetre sem leszünk. A két kis apróságot köszönjük.

Zs. B. Zombor. Mi is tudtunk róla s egy ráalvás után bizonyosan csak helyeselni fogja, ha ez esetben a szócső kellemetlen szerepére nem vállalkozunk. Szíves figyelmet különben őszinte köszönettel nyugtatjuk s a jövőre is kérjük.

NYILTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás és értesítés.

Édes atyám, Bellán Mátyás ur földbirtoke és nagyiparos elhalálása alkalmából ismerőseink, jóbarátaink és igen tisztelt vevőinknek a tanusított részvétért ez uton mondok köszönetet s egyben értesitem igen tisztelt vevőinket és üzleti ügyfeleinket, hogy az üzletet az eddigi cég alatt változatlanul tovább fogom folytatni.

Amidőn az atyám iránt tanusított bizalmat reám is átruházni kérem, vagyok hálás köszönetem ismételt kifejezése mellett

Dunacséb, 1908. október hó 15.

kiváló tisztelettel

Bellán Gyula,

a „Bellán Mátyás” cég baltája.

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSEGYEI KÉPVISELETE =

SZELES JENŐ Zombor.

= MINTARAKTÁR =

kütszivattyúkban és tűzfecskendőkben.

HAZAI GYARTMÁNY.

345—35—15

35—16

3242/1908. szám.

Árlejtési hirdetemény.

A Ferenc-csatorna részvénytársulat üzletigazgatósága a csatornai hivatalok részére 1909., 1910. és 1911. években szükséges nyomtatványok (évenkénti szükséglet 30—50000 drb vagy ivból álló különféle nyomtatvány, 100—200 drb különféle füzet, 25—100 drb különféle könyv, 5—15000 drb különféle nyomású levélboríték) szállítást biztosítani óhajtja, ez uton nyilvános árlejtést hirdet.

Az árlejtésen résztvenni óhajtók felhivatnak, hogy az árajánlat megtétele, valamint a feltételek és minták betekintése végett legkésőbb *foljó évi november hó 6-áig* fenti igazgatóságnál Kiszttapár Bácsmegeye, személyesen jelenjenek meg.

Kiszttapár, 1908. október hó.

Heincz Albert s. k.,

2—1

üzletigazgató.

Állandó jó kereset.

Szabad. építési anyag eladása céljából Bács-Bodrog megye o o o területére o o o **képviseelő** kerestetik. Némi tőke vagy jó kezes és o száraz raktár szükséges. o Cím a kiadóhivatalban. 3—1

Fehér és kék evő burgonyát
bárminő mennyiségben eladok.
BARTHA ISTVÁN,
terménykereskedő BRASSÓ. 6—6

Eladó birtok.

A zombori határban, közel a városhoz 85 kat. hold szép birtok, kényelmes uri lakás és megfelelő gazdasági épületekkel szabadkézből eladó. **Bővebbet a kiadóhivatal.** 3—3

Ház eladás.
Elköltözés folytán házam Apatini-ut 35. sz. szabad kézből eladom.
Schlachter József.
6—5

Kitünő minőségű **uj borok** fogyasztási adóval együtt **40 fillérért** kapható 50 literen felüli mennyiségben a **Fogyasztási és italadó bérlőség**nél.

50-47

„Blichensderfer“
eredeti amerikai **írógép,**

azonnal látható írással.

Tiszta acél- Gyönyörű Az írógépek
szerkezet. szép írással. legolcsóbbja.

149-30-24 Á r a:

teljes felszereléssel csak 300 K.

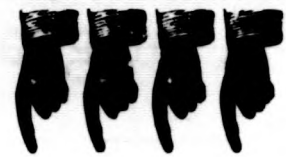
Írógép kellek a legolcsóbb árakban szállítanak.
Amerikai irodai butorok mintatelepe.

Tessék prospektust kérni!
Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képviselet Bács-Bodrog megye részére
Teltsch Gáspár,
műszer- és látszerész Zomborban.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPÍRKERESKEDÉSSEN

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK

KIADO-

HIVATALÁBAN.

**Első Délmagyarországi Nádfonatgyár
SZOND** (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladóak.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **mész** Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 340 korona. **Több waggon rendelésnél arányos kedvezmény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **folyékony kátrány, kátránytémaz és cementben**, melyek a legolcsóbb árakon szerzethetők be.

Tisztelettel 100-24

**MERKL JÁNOS
SZOND,**

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

lakások,

lépcsőházi szobák, villa és nyári lakások. Üzlethelyiségek, gyári, ipari és kereskedelmi célra nyilvántartási osztálya. **Házak, telkek, villák vételre, eladásra, bérletre.** Üzletek adás-vétele. Jelzálogo kölcsönök I., II. helyre. o Állások mindenkinek ingyen.

o o Válaszbélyeg. o o

Elsőrangú ajánlatok:

HUSZÁR A.,
Budapest, V., Mérleg-u. 2.

4758. kig. 1908. sz.

Pályázati hirdetmény

Örszállás községben ujonnan rendszeresített II-ik segédjegyzői állásra.

Fizetés évi 1000 korona készpénz. Ezen állás javadalmának évi 200 korona állandó jellegű államsegéllyel való kiegészítése iránt az eljárás folyamatban van.

Ezen állásnak betöltése folytán esetleg üresedésbe jövő rendszeresített községi irnoki állásra is egyidejűleg pályázat hirdettetik,

melynek javadalma évi 800 korona fizetés és 200 korona lakpénz.

A segédjegyzői állásra csakis jegyzői oklevéllel bírók pályázhatnak, az irnoki állásra oklevéllel bírók állami kiegészítésre tarthatnak igényt. A német vagy szerb nyelv tudása előnyt biztosít.

Pályázati határidő: **1908. november hó 5.**

Zombor, 1908. évi október hó 14-én.

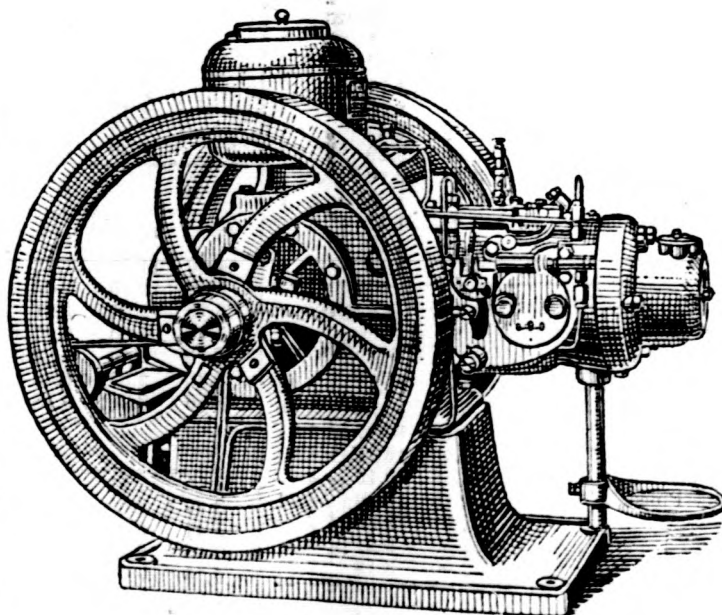
Tároczay,
főszolgabíró.

Eredeti svéd gyártmányu

BOLINDERS NYERSOLAJMOTOROK és LOKOMOBILOK.

.: LEGOLCSÓBB ÜZEM MÁR KIS MOTOROKNÁL IS .:

Költség 12 Bp. motornál évi 3000 munkórára:

Bolinders nyersolajmotornál nyersolajra ca. 1260 K. Benzinmotornál adómentes benzinre ca. 2500 K. Gőzgépnél szénre és fűtőre ca. 3000 K. Tehát a Bolinders motor ára teljesen kifizetődik az elért megtakarításban. ca. 4 1/2 év alatt benzinmotorral szemben. ca. 3 1/4 év alatt gőzgéppel szemben. Pénzügyöri ellenőrzés nincsen. Kezeléshez nem kell gépész. Könnyen kicserélhető alkatrészek. Gyors üzembehelyezés. Robbanás nyersolajnál kizárva. Csekély hűtővízfelhasználás. Önműködő központi kenés.

Legjobb hajtóerő bármely üzemhez.

Nyersolaj lokomobiloikat cséplőgépekkel is szállítunk.

Referenciákkal, szakszerű felvilágosításokkal, ismertető prospektusokkal s ajánlatokkal díjmentesen szolgálunk.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,
gépraktár és műszaki iroda. — Motor osztály.

BUDAPEST, Váci-körut 26.

Táviratcim: **USZÓ Budapest.**

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1908. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	
7.10	7.4		1.55	3.20	10.10	ind. BUDAPEST k. p. u.	6.00	9.40	1.05	6.55		10.00	
10.14	12.32		6.20	6.36	3.54	érk. SZABADKA	11.50	4.55	9.50	1.52		6.37	
10.30	1.22		4.05	6.48	5.20	ind. SZABADKA	10.21	7.17	9.38	1.21		6.25	
	1.51		4.33	7.10	5.52	Csantavér	9.52	6.48		12.53		5.52	
11.03	2.17		5.04	7.24	6.22	Topolya	9.29	6.26	9.07	12.31		5.34	
11.22	2.44		5.31	7.42	7.03	Kishegyes-Bácsfeketehegy	8.58	5.56		12.03		5.16	
11.37	3.02		5.51	7.55	7.25	Ujverbász	8.36	5.34	8.38	11.45		5.01	
11.51	3.21		6.17		7.46	Okér	8.10	5.09		11.19		4.47	
12.03	3.36		6.35		8.13	Kiszács	7.46	4.51		11.04		4.29	
12.20	3.57		6.57	8.37	8.35	érk. UJVIDÉK	7.22	4.27	7.55	10.42			

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya						Vissza		
szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tvassz.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
3.05	7.48	11.30	3.10		4.55	6.34	10.20	ind. SZEGED-ROK.	7.25	10.48	2.52	7.53	10.01	12.12
3.22	8.04	11.46	3.29		5.11	7.01	10.36	Röszke	7.10	10.33	2.38	7.39	9.42	11.57
3.36	8.18	12.00	3.44		5.26	7.28	10.50	HORGOS	6.54	10.21	2.25	7.26	9.26	11.44
3.50	8.31	12.13	3.58		5.39	7.51	11.05	Királyhalom	6.41	10.09	2.11	7.14	9.10	11.31
4.05	8.44	12.28	4.14		5.52	8.12	11.18	Palics	6.27	9.55	1.58	7.03	8.54	11.18
4.17	8.55	12.40	4.27		6.03	8.31	11.30	érk. SZABADKA	6.15	9.44	1.47	6.53	8.35	11.05
5.00	10.25	2.02		6.55	7.00			ind. SZABADKA	6.00		1.00	5.58		10.37
5.25	10.50	2.26		7.30	7.30			Tavankut	5.25		12.38	5.34		10.11
5.45	11.13	2.46		7.27	7.56			Bajmok	4.58	8.48	12.21	5.17		9.53
6.17	11.45	3.17		7.53	8.35			Nemesmilitics	4.05	8.20	11.45	4.41		9.14
6.31	11.59	3.31		8.06	8.55			érk. ZOMBOR	3.39	8.08	11.30	4.25		8.56
7.20	12.26	4.00		8.25				Bácsszentiván		7.46	10.55	4.00		8.26
7.35	12.39	4.13		8.36				Szond		7.34	10.37	3.46		8.07
7.47	12.50	4.24		8.47				érk. GOMBOS		7.21	10.25	3.34		7.54
9.18		5.25		9.48				ind. ERDŐD		6.13	9.17			6.03
9.30		5.37		9.58				érk. DÁLYA		6.02	9.05			5.50

Oda			Kiskunhalas—Bácsalmás—Regőce			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
3.50	12.27	6.22	ind. KISKUNHALAS	5.39	2.27	10.52	érk.	
4.03	12.40	6.35	Kopolya	5.28	2.14	10.39		
4.20	12.57	6.50	Fehértó	5.14	1.57	10.22		
4.37	1.16	7.07	Terezhalom	4.59	1.40	10.05		
4.58	1.50	7.25	Jánoshalma	4.48	1.27	9.52		
5.21	2.30	7.45	Mélykut	4.20	12.45	9.20		
5.44	2.53	8.06	Rudics	4.00	12.11	8.55		
5.52	3.01	8.14	érk. BÁCZALMÁS	3.52	12.00	8.44	ind.	
6.16	3.30	8.22	ind. BÁCZALMÁS	3.42	11.21	8.24	érk.	
6.36	3.52	8.42	Madarász puszta	3.26	11.01	8.04		
6.49	4.10	8.49	Madaras	3.18	10.51	7.54		
6.57	4.18	8.6	Sanac puszta	3.11	10.34	7.37		
7.17	4.38	9.05	Katymár	3.00	10.21	7.24		
7.29	4.50	9.15	Legyen puszta	2.49	9.58	7.03		
7.45	5.06	9.27	érk. REGŐCE	2.35	9.40	6.45	ind.	

Oda			Óbecse—Ujvidék			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	
4.20	9.45	3.45	ind. ÓBECSE	6.28	12.43	7.31	érk.	
4.42	10.11	4.07	Bácsföldvár	6.07	12.20	7.10		
5.07	10.31	4.27	Csurog	5.51	11.53	6.53		
5.27	11.02	4.47	Zsabya	5.27	11.19	6.26		
5.42	11.18	5.02	Boldogasszonyfalva	5.12	10.46	6.11		
6.05	11.45	5.25	Temerin	4.56	10.28	5.55		
6.14	11.54	5.34	Tisztaistvánfalva	4.40	9.59	5.35		
6.27	12.09	5.47	érk. VASKAPU	4.26	9.43	5.19	ind.	
6.29	12.13	5.53	ind. VASKAPU	4.25	9.42	5.18	érk.	
6.53	12.40	6.17	érk. UJVIDÉK	4.00	9.15	4.56	ind.	

Oda			Ujvidék—Vaskapu—Tittel			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.		
6.54	5.25	ind. UJVIDÉK	6.00	3.11	érk.			
7.17	5.52	érk. VASKAPU	5.33	2.48	ind.			
7.18	5.55	ind. VASKAPU	5.28	2.47	érk.			
7.44	6.24	Káty	5.06	2.29				
7.55	6.40	Tiszakálmánfalva	4.43	2.10				
8.10	7.03	Sajkásszentiván	4.25	1.55				
8.24	7.22	Tündéres—Dunagárdony	4.04	1.41				
8.37	7.40	Sajkáslak	3.48	1.29				
8.50	7.54	érk. TITTEL	3.32	1.15	ind.			

Oda			Hegyes-Feketehegy—Palánka			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.		
7.10	3.03	7.47	ind. HEGYES-FEKETEHEGY	5.41	11.17	5.22	érk.	
7.29	3.27	8.07	Telecska	5.21	10.58	5.02		
7.47	3.52	8.26	Kula	5.10	10.47	4.51		
7.57	4.04	8.36	Béla-puszta	4.45	10.25	4.30		
8.10	4.34	8.49	Torzsa	4.33	10.13	4.19		
8.34	5.04	9.11	Urszentiván—Pincéd	4.16	10.00	4.01		
8.50	5.28	9.27	Szilbács	3.51	9.35	3.37		
9.21	6.14	9.38	Szépliget	3.40	9.24	3.26		
9.53	6.50	10.09	érk. PALÁNKA	3.00	8.18	2.35	ind.	

Oda			Szabadka—Baja			Vissza		
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.		
4.33	10.32	1.57	7.05	ind. SZABADKA	8.40	1.08	6.15	
5.17	11.16	2.41	7.49	Csikéria	7.53	12.18	5.27	
5.57	11.54	3.24	8.40	Bácsalmás	7.22	11.47	4.56	
6.03	12.00	3.30	8.46	Almás	7.07	11.21	4.43	
6.35	12.31	4.13	9.17	Bácsbokod-Borsód	6.36	10.49	4.12	
7.17	1.10	4.55	9.59	érk. BAJA	5.51	10.05	3.28	

Oda			Baja—Ujvidék			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.		
4.00	7.22	1.15	ind. BAJA	8.53	3.23	7.00	érk.	
4.11	7.32	1.25	Baja-szállásváros	8.46	3.15	6.52		
4.25	7.45	1.38	Vaskut	8.31	2.59	6.36		
4.51	8.10	2.01	Gara	8.10	2.37	6.10		
5.09	8.26	2.16	R gő-e	7.55	2.17	5.47		
5.37	8.54	2.39	Orszállás	7.38	1.57	5.25		
5.56	9.12	2.56	Gádor	7.14	1.28	4.58		
6.15	9.31	3.14	Nenadics	6.55	1.08	4.34		
6.25	9.41	3.23	érk. ZOMBOR (étk.)	6.45	12.57	4.23	ind.	
3.10	6.51	3.46	ind. ZOMBOR (étk.)	5.53	11.20	5.40	érk.	
3.17	6.57	3.52	Zombor-vásártér	5.46	11.13	5.31		
3.27	7.07	4.02	Fernbach-szállás	5.37	11.04	5.22		
3.35	7.16	4.11	Zsárkóvác	5.29	10.56	5.15		
3.49	7.30	4.25	Sztapár	5.15	10.42	5.01		
4.08	7.49	4.44	Szilberek	5.00	10.28	4.45		
4.19	8.00	4.56	Militics 27. sz. őrház	4.41	10.10	4.22		
4.31	8.10	5.06	Hódáság	4.32	10.02	4.21		
4.58	8.35	5.31	Paripás	4.12	9.45	4.01		
5.12	8.49	5.45	Parrag	3.53	9.25	3.40		
5.31	9.16	6.03	ind. Szépliget	3.25	9.07	3.15	érk.	
5.45	9.30	6.17	Bulkeszi	3.11	8.55	3.01		
6.00	9.45	6.30	Petrőe—Dunagálos	3.01	8.44	2.50		
6.25	10.10	6.55	Ofutak	2.32	8.16	2.21		
6.48	10.31	7.17	érk. UJVIDÉK	2.07	7.51	1.56	ind.	

Oda			Szeged-Rókus—Zenta			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.		
4.20	1.35	ind. SZEGED-ROKUS	8.56	6.03	érk.			
4.40	1.59	Röszke	8.36	5.43	ind.			
4.57	2.17	érk. HORGOS	8.18	5.25	ind.			
4.58	2.35	ind. HORGOS	7.57	4.59	érk.			
5.16	2.58	Martonos	7.39	4.41				
5.42	3.24	Magyarkanizsa	7.25	4.26				
6.04	3.55	Adorján	6.56	3.57				
6.29	4.20	érk. ZENTA	6.30	3.30	ind.			

Oda			Szabadka—Óbecse			Vissza		
v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.		
4.40	11.45	1.32	ind. SZABADKA	8.34	11.08	5.25	érk.	